

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΥΔΑΤΩΝ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΥΔΑΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ

Ποταμός

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ:
GRBW139309126

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ:
Ελλάδα
Αποκεντρωμένη Διοίκηση ΚΡΗΤΗΣ
Περιφέρεια ΚΡΗΤΗΣ
Περιφερειακή Ενότητα ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Δήμος Χερσονήσου

Τα ύδατα κολύμβησης στην ακτή Ποταμός είναι εξαιρετικής ποιότητας με βάση τα αποτελέσματα της ταξινομήσης της τελευταίας τετραετίας.

Εισαγωγή

Η θέσπιση Μητρώου Ταυτοτήτων Υδάτων Κολύμβησης υπαγορεύεται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2006/7/ΕΚ, σχετικά με τη διαχείριση της ποιότητας των υδάτων κολύμβησης και συνιστά μια καινοτόμο προσέγγιση, με βασικό στόχο την ενημέρωση των πολιτών και την παροχή χρήσιμων στοιχείων για την σύγκριση και την επιλογή ακτών κολύμβησης. Η ταυτότητα των υδάτων κολύμβησης παρέχει πληροφορίες για τις φυσικές και γεωγραφικές συνθήκες της περιοχής της ακτής, για τα υδρολογικά χαρακτηριστικά των υδάτων κολύμβησης, καθώς και για την αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων ρύπανσης στην περιοχή.

Συμπληρωματικώς του Μητρώου Ταυτοτήτων, κατά τη διάρκεια της κολυμβητικής περιόδου κάθε έτους (από 1η Ιουνίου έως 30η Οκτωβρίου), διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και αναλύσεις μικροβιολογικών και άλλων παραμέτρων, με σκοπό την ποιοτική παρακολούθηση και ταξινόμηση των κολυμβητικών υδάτων.

Περιγραφή Ακτής

Η παραλία του Ποταμού βρίσκεται στα βόρεια παράλια της Κρήτης, 37χλμ. ανατολικά της πόλης του Ηρακλείου, έμπροσθεν του οικισμού των Μαλίων. Τόσο η παράκτια ζώνη όσο και ο πυθμένας είναι αμώδεις με βραχώδεις σχηματισμούς στα άκρα και στο εσωτερικό της θάλασσας. Η παράκτια ζώνη είναι μερικώς τροποποιημένη λόγω ύπαρξης μόνιμων κτισμάτων επί της ακτής και ειδικά διαμορφωμένων χώρων φύτευσης. Στο όριο της παρόχθιας ζώνης εμφανίζεται πώδης βλάστηση, αλμυρικά και το προστατευόμενο είδος "κρινάκι της θάλασσας". Η θαλάσσια βιοποικιλότητα περιλαμβάνει φαιοφύκη και χλωροφύκη τα οποία αναπτύσσονται πάνω στις βραχώδεις εξάρσεις στο εσωτερικό της θάλασσας.

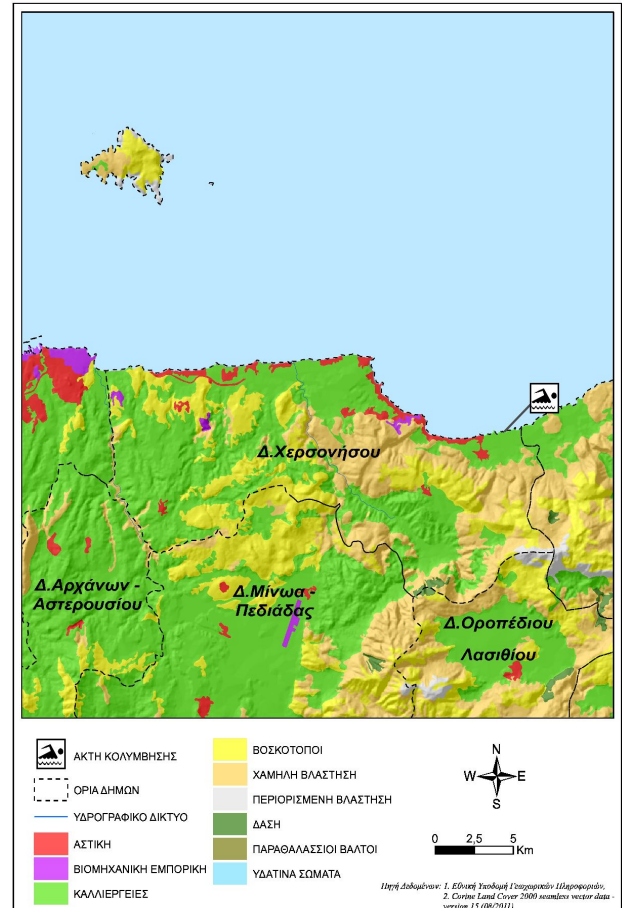
Η κολυμβητική ακτή αποτελεί το παράλιο τμήμα του ανοιχτού κόλπου των Μαλίων μήκους 700 μέτρων. Η ακτή καταλαμβάνει το σύνολο του κόλπου, έχει εύρος πλάτους 15 με 75μ. και προσανατολισμό βόρειο. Τα κολυμβητικά ύδατα στα πρώτα μέτρα έχουν κανονικό βάθος και η κλίση του πυθμένα είναι ήπια (σε μέση απόσταση 130μ. από την ακτή το βάθος εκτιμάται στα 5μ.). Η πρόσβαση στην παραλία γίνεται οδικώς μέσω της Εθνικής Οδού Ηρακλείου - Αγίου Νικολάου.

Η παραλία είναι οργανωμένη και διαθέτει WC, ντουζ, ομπρέλες, ξαπλώστρες και καλάθια απορριμμάτων. Επί της ακτής υπάρχουν ξενοδοχειακά καταλύματα, αναψυκτήρια και εστιατόρια για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών ενώ παρέχεται η δυνατότητα άσκησης αθλητικών δραστηριοτήτων και ενοικίασης θαλάσσιου μηχανοκίνητου εξοπλισμού. Η ακτή διαθέτει ναυαγοσώστη για την προστασία των λουόμενων. Τα κατοικίδια επιτρέπονται στην παραλία και ο μέγιστος αριθμός λουόμενων εκτιμάται σε 800 άτομα.

Η άμεση περιοχή της ακτής είναι οικιστική και περιλαμβάνει ξενοδοχειακά καταλύματα, αναψυκτήρια και εστιατόρια για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών ενώ σε μεγάλο ποσοστό καλύπτεται με καλλιεργήσιμες εκτάσεις, κυρίως ελαιώνες και κηπευτικά. Επίσης, δυτικά εντοπίζονται οι λιμενικές εγκαταστάσεις που εξυπηρετούν τον οικισμό των Μαλίων και προσδένουν αλιευτικά πλεούμενα και σκάφη αναψυχής. Ανατολικά της ακτής υπάρχει ο υγρότοπος του Έλους του Ποταμού των Μαλίων, με έκταση περίπου 145 στρέματα.

Χρήσεις γης ευρύτερης περιοχής

Στην ευρύτερη περιοχή της λεκάνης απορροής της ακτής κυριαρχούν οι αγροτικές εκτάσεις με σημαντικό ποσοστό φυσικής βλάστησης.

Υπαγωγή - Χαρακτηρισμοί

Η ακτή εντάσσεται στο Υδατικό Διαμέρισμα Κρήτης (GR13), στην Λεκάνη Απορροής Ρεμάτων Ανατολικής Κρήτης (GR41) και στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα «Κόλπος Μαλίων (GR1341C0009N)», του οποίου η οικολογική κατάσταση έχει χαρακτηριστεί ως καλή, με βάση τα αποτελέσματα της ταξινόμησης, που πραγματοποιήθηκε στο σχετικό Σχέδιο Διαχείρισης (αρ.οικ. 163/8.04.2015 Υ.Α. (ΦΕΚ Β' 570)). Η ακτή εντάσσεται στο Παράκτιο Υδατικό Σύστημα του Κόλπου Μαλίων (GR001300010007N) Στο Υδατικό Σύστημα αντιστοιχεί σταθμός εποπτικής παρακολούθησης που έχει οριστεί στο πλαίσιο εφαρμογής του Άρθρου 8 της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ. Η παρακολούθηση γίνεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 140384/2011. Η οικολογική κατάσταση του εν λόγω Παράκτιου Υδατικού Συστήματος έχει χαρακτηριστεί ως καλή, με βάση τον προκαταρκτικό χαρακτηρισμό που πραγματοποιήθηκε από το ΕΛΚΕΘΕ το 2008. Στην περιοχή δεν εντοπίστηκαν άλλα υδάτινα σώματα, αναγνωρισμένα στο πλαίσιο της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ που να επηρεάζουν την κολυμβητική ακτή.

Ποιότητα κολυμβητικών υδάτων

Η παραλία Ποταμός αναγνωρίστηκε ως ακτή κολύμβησης το έτος 1990 και έκτοτε παρακολουθείται στο πλαίσιο των ετησίων προγραμμάτων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων, τα οποία πραγματοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Από το 2010, η παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ποιότητας των υδάτων για τις κολυμβητικές περιόδους πραγματοποιείται σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Οδηγία 2006/7/ΕΚ και με συναξιολόγηση των αποτελεσμάτων παρακολούθησης των τελευταίων ετών.

Σημείο παρακολούθησης	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GRBW139309126101						

	Εξαιρετική ποιότητα;		Καλή ποιότητα
	Επαρκής ποιότητα		Ανεπαρκής ποιότητα

Η ακτή έλαβε για το έτος 2014 το βραβείο της Γαλάζιας Σημαίας καλύπτοντας κριτήρια που, συμπληρωματικά με την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και την καθαρότητα της ακτής, σχετίζονται με την οργάνωση της ακτής, την ασφάλεια των επισκεπτών και την προστασία της φύσης.

Υδρολογικά, μετεωρολογικά χαρακτηριστικά

Το μέσο ετήσιο ύψος βροχόπτωσης στην περιοχή είναι 1230 mm, με το μέγιστο και το ελάχιστο μηνιαίο ύψος να είναι αντίστοιχα 617,3mm και 0,4mm. (Ε.Μ.Υ. Μετεωρολογικός Σταθμός Τζερμιαδίων, έτη 1963-1993). Η επικρατέστερη διεύθυνση ανέμου είναι η βόρεια, ακολουθούμενη από βορειοδυτική και νοτιοδυτική με μικρή ή μέση ένταση (Ε.Μ.Υ. έτη 1975-1994). Η μέση μηνιαία θερμοκρασία της ατμόσφαιρας κατά την κολυμβητική περίοδο είναι 18°C, με τη μέγιστη μηνιαία θερμοκρασία να καταγράφεται κατά το μήνα Ιούλιο και να είναι της τάξης των 22°C(Ε.Μ.Υ. έτη 1975-1994).

Σημειώνεται ότι η ακτή, εξαιτίας του προσανατολισμού και της μορφολογίας της επηρεάζεται από τους επικρατέστερους ανέμους και τους κυματισμούς. Επίσης, στην περιοχή δεν παρατηρούνται ισχυρά ρεύματα, ούτε έντονα φαινόμενα παλίρροιας.

Πιέσεις

Υγρά απόβλητα

Ο οικισμός των Μαλίων διαθέτει αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετείται από την Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) Μαλίων η οποία έχει σχεδιαστεί για 20.000 Ισοδύναμους Κατοίκους. Η ΕΕΛ περιλαμβάνει τριτοβάθμια επεξεργασία με χλωρίωση και απομάκρυνση θρεπτικών, ενώ ως μέθοδος διάθεσης των επεξεργασμένων λυμάτων εφαρμόζεται η

επαναχρησιμοποίηση για άρδευση παρακείμενης περιοχής. Παρά ταύτα, η παραλιακή ζώνη δεν έχει συνδεθεί με το αποχετευτικό δίκτυο και εξυπηρετείται μέσω ιδιωτικών συστημάτων αποχέτευσης. Αν και η παρουσία των συστημάτων αυτών αποτελεί δυνητική πηγή εισροής μικροβιακού φορτίου στη θάλασσα, λόγω του παραθεριστικού χαρακτήρα της περιοχής, η πιθανή επιβάρυνση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων εκτιμάται ως ιδιαίτερα περιορισμένη.

Λιμάνια/Μαρίνες

Στο δυτικό άκρο της ακτής, σε απόσταση περίπου 200 μέτρων από την περιοχή κολύμβησης, υπάρχει χώρος ελλιμενισμού μικρών ιδιωτικών πλεούμενων. Οι απορρίψεις των μικρών σκαφών που προσεγγίζουν την παραλία και περιλαμβάνουν αστικά απόβλητα και απορρίμματα καθώς επίσης και η πιθανή διαρροή πετρελαίου από σκάφη με ελλιπή συντήρηση αποτελούν δυνητικές πηγές ρύπανσης.

Αποτελέσματα επίτοπιας επίσκεψης

Κατά την επί τόπου επίσκεψη στην παραλία δεν εντοπίστηκε ύπαρξη πίσσας, λαδιών και επιφανειοδραστικών ουσιών (αφροί) στην ακτή ή στα νερά ενώ παρατηρήθηκαν φυτικά εκβράσματα θαλάσσιων φανερόγαμων σε όλο το μήκος της. Γενικώς, τα ύδατα κολύμβησης ήταν διαυγή και καθαρά.

Ευτροφισμός

Η θέση της ακτής (εντός ανοιχτού κόλπου) σε συνδυασμό με το βάθος των υδάτων και τα επικρατούντα θαλάσσια ρεύματα στην περιοχή εξασφαλίζουν ικανοποιητικό ρυθμό ανανέωσης των υδάτων, με αποτέλεσμα τη διαμόρφωση δυσμενών συνθηκών για την εμφάνιση του φαινόμενου του ευτροφισμού.

Επιπλέον, τα ύδατα της ακτής κολύμβησης δεν επηρεάζονται από την απορροή ρυπαντικών φορτίων των κύριων θρεπτικών συστατικών αζώτου και φωσφόρου, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλγών και ευνοούν την εξέλιξη φαινομένων ευτροφισμού. Ακόμη, στα κολυμβητικά ύδατα της ακτής δεν έχουν καταγραφεί περιστατικά ραγδαίας ανάπτυξης αλγών ή φυτοπλαγκτόν και υπό κανονικές συνθήκες είναι διαυγή και καθαρά κάτι που συνδέεται με χαμηλή παρουσία φυτοπλαγκτόν.

Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται χαμηλός βαθμός επικινδυνότητας ανάπτυξης μακροφυκών και φυτοπλαγκτόν στην ακτή.

Διερεύνηση έκτακτων συνθηκών

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία των ανέμων και της βροχόπτωσης για την περιοχή, κατά την κολυμβητική περίοδο δεν εμφανίζονται ακραία καιρικά φαινόμενα και επομένως, δεν αναμένεται ιδιαίτερη επιβάρυνση της θαλάσσιας περιοχής από απορροές ομβρίων και μεταφορά ρύπων λόγω ισχυρών ανέμων.

Μέτρα αντιμετώπισης

Σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού ρύπανσης των υδάτων ή επιβάρυνσης του περιβάλλοντος της ακτής κολύμβησης, ενεργοποιείται μηχανισμός έγκαιρης προειδοποίησης για την πρόληψη και την ασφάλεια των λουομένων. Ο αρμόδιος φορέας

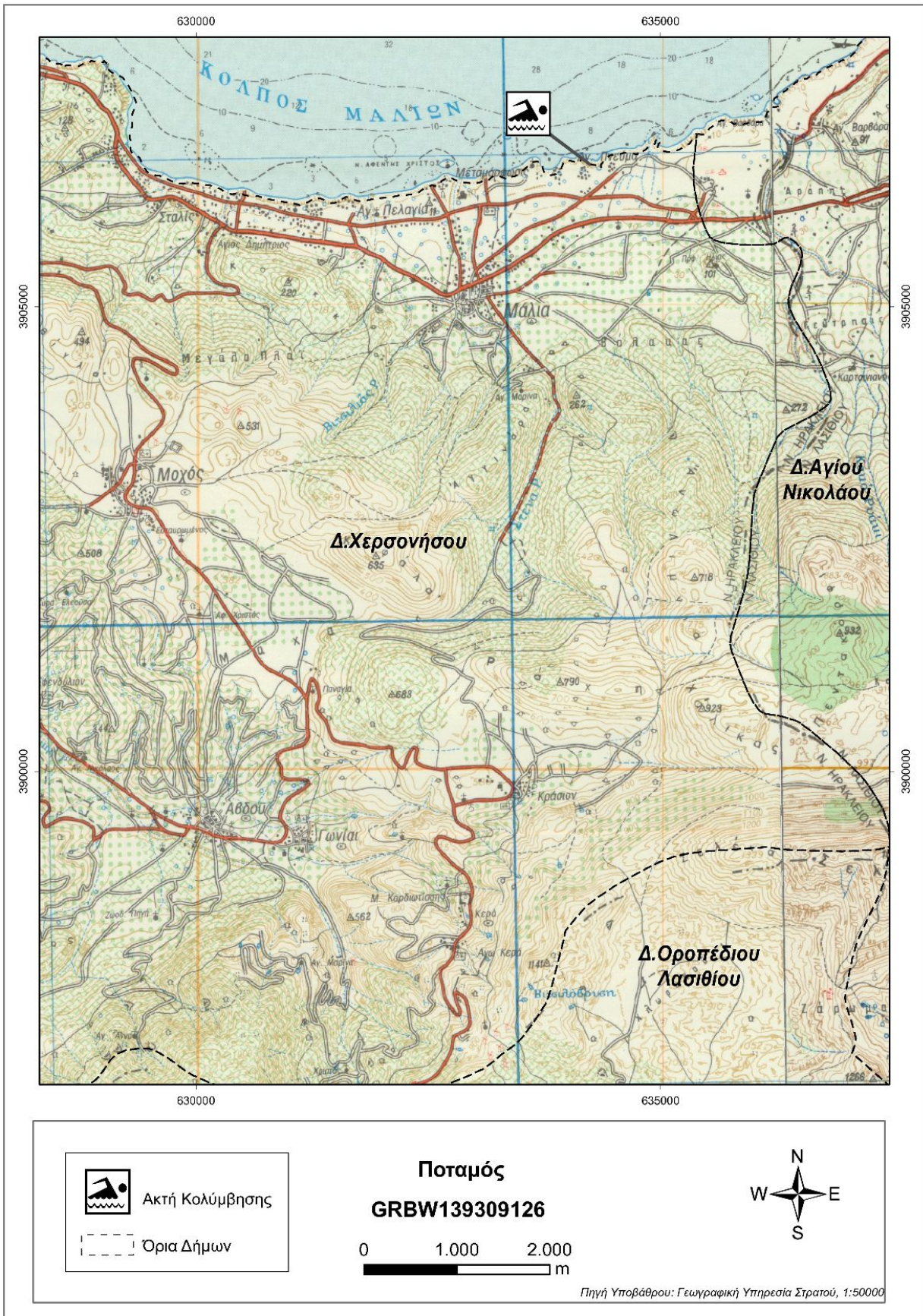
διαχείρισης τέτοιων καταστάσεων είναι ο Δήμος Χερσονήσου. Στις επανορθωτικές ενέργειες περιλαμβάνονται:

- Ενημέρωση του κοινού για την ρύπανση και την εκτιμώμενη διάρκεια αυτής.
- Έκδοση απόφασης προσωρινής διακοπής της κολύμβησης (εάν κριθεί απαραίτητο από τις αρμόδιες Υπηρεσίες).
- Συνέχιση της παρακολούθησης των υδάτων, σύμφωνα με το αντίστοιχο πρόγραμμα παρακολούθησης που εφαρμόζεται στο πλαίσιο της Οδηγίας 2006/7/Ε.Κ., και λήψη πρόσθετου δείγματος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι το περιστατικό έχει λήξει. Σε περίπτωση που το πρόγραμμα παρακολούθησης προβλέπει λήψη δείγματος στην περίοδο εμφάνισης της βραχυπρόθεσμης ρύπανσης, το δείγμα αυτό μπορεί να εξαιρεθεί και να αντικατασταθεί από ένα πρόσθετο δείγμα, το οποίο θα ληφθεί 7 ημέρες μετά την εξάλειψη του φαινομένου

Σχετικά με τη λειτουργία του λιμανιού συνιστάται η ορθή περιβαλλοντική διαχείριση των αποβλήτων των σκαφών σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Επίσης, είναι σκόπιμο να διερευνηθεί η εφαρμογή κατάλληλων ιδιωτικών συστημάτων ή συστημάτων επεξεργασίας μικρής κλίμακας τα οποία προσφέρουν προστασία του υπόγειου υδροφορέα και συνεπαγόμενα της θαλάσσιας περιοχής από εισροές ρυπαντικού φορτίου.

Γενικά συνιστάται η αποφυγή κολύμβησης εντός των λιμανιών, των μόνιμων αγκυροβολίων και των ναυπηγείων, 200 μ. εκατέρωθεν από τα στόμια εκβολής των αγωγών εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων, στις εκβολές αγωγών ομβρίων υδάτων μετά από έντονη βροχόπτωση, καθώς και στις εκβολές ρεμάτων συνεχούς ροής.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Σημεία δειγματοληψίας	Βγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (Ε.Ε.Λ.)	Χώρα Υγιονομικής Ταρίξ Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ)
Ειδική ποταμού/ρέματος	Σημείο κλειστής αγωγού δάβωσης	Χώρα Αναξέλεκτης Δάβωσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)
Τεχνικακλέργιας	Χερσαίο τμήμα υπθαλάσσιου αγωγού δάβωσης	Άλλο
Μορίνα	Αντλιοστάσιο	Οικιστικοί θύλακες μη κλειστούμενοι από αποχετευτικό δίκτυο
Αγκυροβόλιο/ Πραβήλιτο	Βαμχηνία - SEVESO	Αρδεύμενες Καλλιέργιας
Αγκυροβόλιμένο σκάφη	Αγωγός	

Σημεία δειγματοληψίας:

Κωδικός	ETRS 89	ΕΓΣΑ 87
GRBW139309126101	25.4781 35.2955	N 6 34248 E 3906526

Ποταμός
GRBW139309126

Υπόβαθρο: Google Earth

Στοιχεία επικοινωνίας και πηγές περαιτέρω ενημέρωσης

Αρμόδια Τοπική Αρχή

Δήμος ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ

Γούρνες, 71500, Ηράκλειο Κρήτης
Τηλέφωνο: 2813-404600 ,2813-404640
Fax: 2813-404608
www.hersonissos.gr
dimarxos@hersonisos.gr

Αρμόδια Περιφερειακή Αρχή

Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης

Δ/νση Υδάτων Κρήτης

Ικάρου & Στεργίου Σπανάκη 2, 7107 Ηράκλειο
Τηλέφωνο: : 2810 278623
Fax: 2810 278630
<http://crete.dasi-ydata.gr/4portal/index.php>

Αρμόδια Υγειονομική Υπηρεσία

Περιφέρεια Κρήτης

Δ/ΝΣΗ ΔΗΜ. ΥΓΕΙΑΣ & ΚΟΙΝ.

ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Μονής Καριώτης 56, 71201 Ηράκλειο
Τηλέφωνο: 2613410141-410762
Fax: 2613410720

Αρμόδια Κρατική Αρχή

ΥΠΑΠΕΝ

Ειδική Γραμματεία Υδάτων

Μ. Ιατρίδου 2 & Λ. Κηφισίας, 11526, Αθήνα
Τηλέφωνο: 2106931298-9, 2106931262,
2106931254
Fax: 210 6994355
www.ypeka.gr
info.egy@prv.ypeka.gr
bathingwaterprofiles@prv.ypeka.gr

Έκδοση Ταυτότητας	Ημερομηνία	Επόμενη αναθεώρηση
R3	Μάιος 2015	Σε περίπτωση σημαντικής μεταβολής στην ποιότητα των κολυμβητικών υδάτων ή στο φυσικό περιβάλλον

Χρήσιμες Συνδέσεις

Ευρωπαϊκή Επιτροπή - Ποιότητα υδάτων κολύμβησης: ec.europa.eu/environment/water/water-bathing/index_en.html

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος - Κατάσταση υδάτων κολύμβησης:

www.eea.europa.eu/themes/water/status-and-monitoring/state-of-bathing-water

Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος: Κεντρικό Αποθετήριο Δεδομένων: cdr.eionet.europa.eu/gr/eu/nbwd

Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής: www.ypeka.gr

Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας & Θρησκευμάτων: www.yppo.gr

Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία: www.hnms.gr/hnms/greek/index_html

ΥΠΕΚΑ - Εθνικό Δίκτυο Πληροφοριών Περιβάλλοντος (ΕΔΠΠ): <http://www.e-per.gr/>

Περιοχές δικτύου Natura 2000: <http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=432>

Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών: www.hcmr.gr

Ελληνικό Κέντρο Βιοτόπων - Υγροτόπων: www.ekby.gr

Γαλάζιες σημαίες: www.eepf.gr/blueflag

ΕΟΤ: www.visitgreece.gr/portal/site/eot

Περιφέρεια ΚΡΗΤΗΣ: <http://www.pkr.gov.gr/>

Δήμος ΧΕΡΣΟΝΗΣΟΥ: www.hersonissos.gr

Πρόγραμμα «Ταυτότητες υδάτων κολύμβησης»

Το Πρόγραμμα «Ταυτότητες ακτών κολύμβησης» για το έτος 2011 χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» (ΕΠΠΕΡΑΑ) του ΕΣΠΑ 2007-2013, με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Για πρόσθετες πληροφορίες και ενημέρωση για το πρόγραμμα και τις κολυμβητικές ακτές της χώρας, υποβολή σχολίων, παρατηρήσεων και ανταλλαγή απόψεων επισκεφτείτε την ηλεκτρονική μας διεύθυνση www.bathingwaterprofiles.gr

